

بررسی تفاوت‌های استراتژی‌های قیمت‌گذاری مواد معدنی در ایران و جهان؛ مطالعه موردی سنگ آهن

عباس افزلی نینز^{۱*}، محسن طاهری مقدر^۲

۱-نشانی: کرمان، سیرجان، کیلومتر ۶۰ جاده شیراز، شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، مدیریت بازرگانی (Afzali.abbas@gmail.com)

۲-نشانی: کرمان، بلوار جمهوری اسلامی، دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه شهید باهنر کرمان، بخش مهندسی معدن (Taheri@uk.ac.ir)

چکیده

مواد معدنی استراتژیک‌ترین کالاها در ادوار مختلف تاریخ به شمار می‌روند. امروزه، با پیشرفت‌های تکنولوژیک و نیاز روز افزون به این مواد باعث اهمیت بیش از پیش آنها شده است. کشور ایران با دارا بودن حدود ۳٪ از مواد معدنی جهان و داشتن تنوع در حداقل ۱۰ نوع ماده معدنی، یکی از غنی‌ترین کشورهای جهان به شمار می‌رود. از این رو، اتخاذ استراتژی‌های مناسب در راستای بهره‌برداری هر چه بهتر از این منابع بسیار ضروری به نظر می‌رسد. از طرفی برای تحقیق اهداف سند چشم‌انداز در ابعاد اقتصادی همه جانبه بخصوص منطقه‌ای و بین‌المللی، بخش معدن کشور بایستی ضمن تأمین نیاز داخلی، صادرات‌گرا و تأمین‌کننده بخشی از نیاز ارزی کشور در افق سال ۱۴۰۴ تبدیل شود. نتایج عمده این تحقیق عبارتند از: عدم شفافیت در تعریف خام فروشی، فاصله گرفتن عملکرد بخش معدن با برنامه چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور، واسطه‌گری بیش از اندازه در بخش صادرات، قیمت‌گذاری دولتی و زیرساخت‌های نامناسب حمل کالا از جمله مهم‌ترین مسایل و مشکلات بازاریابی مواد معدنی کشور هستند. در سطح جهانی قیمت مواد معدنی بر اساس عرضه و تقاضا مشخص می‌شود، ولی قیمت‌گذاری مواد معدنی در کشور به شیوه دولتی است. این روش قیمت‌گذاری سبب شده است که شرکتهای فولادی قیمتی در حدود یک سوم تا یک چهارم قیمت‌های جهانی بابت تأمین سنگ‌آهن خود بپردازند. نگاه برنامه‌ریزی بلند مدت در راستای بهره‌برداری حداکثری از منابع معدنی وجود ندارد و همین موضوع سبب فاصله گرفتن از برنامه چشم‌انداز کشور شده است. نقش بورس کالا در داد و ستد مواد معدنی کشور بسیار ناچیز است. پاداش کیفیت مواد معدنی در کشور با سطح آن در تجارت جهانی اختلاف دارد.

واژه‌های کلیدی: ماده معدنی، فروش، استراتژی، استراتژی‌های قیمت‌گذاری، سنگ آهن.

۱ و ۲- نویسنده مسئول: سرپرست فروش داخلی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر سیرجان، دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی استراتژیک، دانشگاه پیام نور قشم
۲- استادیار بخش مهندسی معدن دانشگاه شهید باهنر کرمان